

• ΑΝΙΧΝΕΥΤΗΚΕ ΣΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Ταχεία εξάπλωση της νέας παραλλαγής του SARS-CoV-2

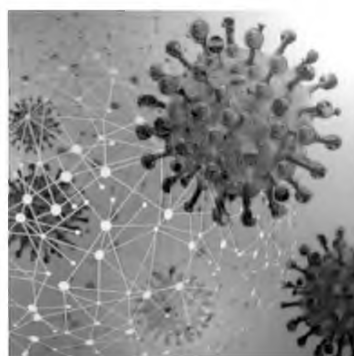
ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ, πρύτανη ΕΚΠΑ

Ένα νέο στέλεχος του κορωνοϊού SARS-CoV-2 ανιχνεύτηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο και τα προκαταρκτικά δεδομένα δείχνουν ότι είναι σημαντικά πιο μεταδοτικό από προηγούμενα στελέχη, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC - <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/SARS-CoV-2-variant-multiple-spike-protein-mutations-United-Kingdom.pdf>). Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ιωάννης Ντάνας, Πάνος Μαλανδράκης, Μαρία Γαβριανοπούλου και Θάνος Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα σημαντικότερα δεδομένα. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις, το νέο στέλεχος με την κωδική ονομασία SARS-CoV-2 VUI 202012/01 φαίνεται να έχει αύξηση του R0 τουλάχιστον 0,4 και αυξημένη μεταδοτικότητα κατά 70%. Ωστόσο, δεν υπάρχουν ενδείξεις που να συνηγορούν στο να σχετίζεται το νέο στέλεχος με σοβαρότερη μορφή της νόσου. Το νέο στέλεχος χαρακτηρίζεται από πολλαπλές (έως και 4.000) μεταλλάξεις σε γονίδια που κωδικοποιούν για αντιγονικούς καθοριστές της πρωτεΐνης S, καθώς και σε άλλες περιοχές του γονιδιώματος. Όσον αφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο, η πιο επιβαρυνόμενη περιοχή είναι αυτή της Νοτιο-ανατολικής Αγγλίας, στην οποία φάνηκε αύξηση του ρυθμού του αριθμού των κρουσμάτων ανά 14ήμερο, από 100 σε 400 περιπτώσεις ανά 100.000 πληθυσμό. Η γονιδιακή ανάλυση έδειξε

ότι μεγάλο ποσοστό (άνω του 50%) αυτών των περιπτώσεων ανήκουν στο νέο στέλεχος του SARS-CoV-2. Παράλληλα, υπάρχουν αναφορές περιπτώσεων λοίμωξης COVID-19 από το νέο στέλεχος σε όλο το Ηνωμένο Βασίλειο (συνολικά τουλάχιστον 1108 έως τις 13/12), αλλά και στη Δανία και στην Ολλανδία. Το Ευρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Νοσημάτων (ECDC) συστήνει οι δημόσιες αρχές υγείας να απομονώνουν και να αναλύουν γενετικά τον ιό SARS-CoV-2, και εφόσον διαπιστώσουν την ύπαρξη ενός νέου στελέχους να ενημερώνουν τις ευρωπαϊκές αρχές. Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να δοθεί σε περιπτώσεις επαναλοίμωξης COVID-19 για πιθανή ανίχνευση νέων στελεχών, καθώς επίσης και περιστατικά λοιμώξεων σε εμβολιασμένους. Αναφορικά με την αποτελεσματικότητα των εμβολίων, τα εμβόλια mRNA έναντι του SARS-CoV-2 επάγουν ανοσολογική απόκριση έναντι στο σύνολο της πρωτεΐνης S, και επομένως μεμονωμένες μεταλλαγές σε αντιγονικούς επιτόπους δεν αναμένεται να επηρεάζουν την αποτελεσματικότητα. Ωστόσο, εάν συσσωρευτούν μελλοντικά μεταλλαγές που να επιτρέπουν στον SARS-CoV-2 να διαλλάθει της ανοσολογικής απόκρισης που έχει προκληθεί από το εμβόλιο, είναι πιθανό να καταστεί απαραίτητη η προσαρμογή των εμβολίων ανάλογα με τα κυκλοφορούντα στελέχη, αντίστοιχα με το εμβόλιο της γρίπης.

Η λειτουργία των εκπαιδευτικών δομών κατά

τη διάρκεια του τρέχοντος κύματος της πανδημίας. Οι ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Πάνης Ντάνας και Θάνος Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ), συνοψίζουν τα δεδομένα για τη λειτουργία των σχολείων στη φάση του δεύτερου κύματος της πανδημίας COVID-19. Οι περισσότερες χώρες σε Ευρώπη και Αμερική βρίσκονται σε κατάσταση παρατεταμένων

αυστηρών μέτρων αποτροπής της μετάδοσης του SARS-CoV-2. Ενόψει των εορτών βρίσκονται στο σοβαρό δίλημμα του κατά πόσο η επιδημιολογική εικόνα κάθε χώρας επιτρέπει την επιστροφή στην καθημερινότητα, και κατά πόσο η επάνοδος στην καθημερινότητα θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στη μετέπειτα πορεία της πανδημίας αμέσως μετά τις εορτές. Σε αυτό το πλαίσιο, έντονη είναι η συζήτηση σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας των εκπαιδευτικών δομών και την προσπάθεια αποκατάστασης της διαζώσης εκπαίδευσης με την έλευση του 2021. Στο Βέλγιο, τα σχολεία παραμένουν ανοικτά. Στη Δανία τα σχολεία και τα πανεπιστήμια ήταν μέχρι πρότινος ανοικτά αλλά θα κλείσουν από την ημέρα των Χριστουγέννων και έπειτα μέχρι νεότερας. Στη Γαλλία, η Πολιτεία σχεδίαζε να άρει πολλά περιοριστικά μέτρα εφόσον ο ημερήσιος αριθμός των κρουσμάτων έπεφτε κάτω από 5.000 την ημέρα. Ωστόσο, το όριο αυτό δεν έχει επιτευχθεί και τα αυστηρά μέτρα συνεχίζουν να υφίστανται. Κατά το δεύτερο κύμα της πανδημίας,

η Γαλλία επέλεξε να μην κλείσει τα σχολεία ώστε να μειώσουν τον ακαδημαϊκό αντίκτυπο της πανδημίας. Η Γαλλία απέδειξε ότι είναι δυνατό να παραμείνουν οι εκπαιδευτικές δομές ανοικτές παρόλο που τα εστιατόρια και τα μπαρ παρέμειναν κλειστά. Σε αντίθεση, στις ΗΠΑ πόλεις όπως το Σικάγο, η Βοστώνη και το Σαν Φρανσίσκο επέλεξαν να κλείσουν τα σχολεία και να κρατήσουν ανοικτά τα εστιατόρια και τα μπαρ. Στη Γαλλία, το ποσοστό των θετικών τεστ για SARS-CoV-2 στις σχολικές μονάδες αγγίζει το 11% και παρόλα αυτά παραμένουν ανοικτές, ενώ στη Νέα Υόρκη αποφασίστηκε κλείσιμο των σχολείων με μόλις 3% ποσοστό θετικών τεστ. Τα παιδιά νεότερης ηλικίας δεν θεωρείται ότι συμμετέχουν σημαντικά στη διασπορά της COVID-19. Πράγματι, παρατηρήθηκαν μόνο μεμονωμένες συρροές κρουσμάτων και όχι εκτεταμένα φαινόμενα μετάδοσης στα σχολεία της Γαλλίας. Από αρχές Δεκεμβρίου τα κρούσματα στη Γερμανία έχουν αρχίσει να αυξάνονται και έτσι από τις 16 Δεκεμβρίου λήφθηκαν περαιτέρω μέτρα αποτροπής της μετάδοσης του SARS-CoV-2 συμπεριλαμβανομένου του κλεισίματος των σχολείων μέχρι τις 10 Ιανουαρίου. Στην Ιταλία επίσης τα σχολεία θα παραμείνουν κλειστά μέχρι τις 7 Ιανουαρίου. Υπολογίζεται ότι μετά τις 7/1/21 τουλάχιστον το 75% των μαθητών θα μπορέσει να επιστρέψει στις αίθουσες. Στην Ολλανδία επίσης συνεχίζουν να υφίστανται τα μέτρα αποτροπής της μετάδοσης του SARS-CoV-2 και τα σχολεία θα παραμείνουν κλειστά τουλάχιστον μέχρι τις 17 Ιανουαρίου, με την εξαίρεση των μαθητών που προετοιμάζονται για εξετάσεις και τους μαθητές με ειδικές ανάγκες. Αντίθετα, στο Ηνωμένο Βασίλειο τόσο τα σχολεία όσο και τα πανεπιστήμια θα παραμείνουν ανοικτά με περιορισμούς, παρόλο που συστήνεται η εξ αποστάσεως εργασία. Ωστόσο, με την έλευση του 2021 όλες οι χώρες θα προσπαθήσουν να επαναφέρουν τις εκπαιδευτικές δομές σε κανονική λειτουργία, σε συνάρτηση πάντα με την επιδημιολογική εικόνα σε κάθε χώρα.